T008 A HÀM VIII (52) Q26-34-Đẳng Kiến-tt

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH SOÁ 5

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät cuøng naêm traêm Tyø-kheo ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, vua Taàn-tyø-sa-la1 baûo caùc quaàn thaàn: –Haõy chænh bò xe baûo vuõ*, ta ñeán thaønh Xaù-veä thaêm vieáng Theá Toân. Quaàn thaàn tuaân leänh vua, chænh bò xe baûo vuõ, roài ñeán tröôùc taâu vua: –Ñaõ chuaån bò xe xong, xin vua bieát thôøi cho. Luùc aáy, vua Taàn-tyø-sa-la leân xe baûo vuõ ra khoûi thaønh La-duyeät, ñi ñeán thaønh Xaù-veä, laàn hoài ñeán tinh xaù Kyø hoaøn, roài ñi boä vaøo tinh xaù Kyø hoaøn. Phaøm theo pheùp, vua thuûy quaùn ñaûnh2 coù naêm nghi tröôïng; vua ñeàu côûi boû, ñeå sang moät beân, roài ñeán choã Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, ngoài qua moät beân. Baáy giôø, Theá Toân laàn löôït vì vua maø noùi phaùp vi dieäu. Khi vua nghe phaùp xong, baïch Theá Toân: –Cuùi xin Nhö Lai haõy haï an cö taïi thaønh La-duyeät. Con seõ cung caáp y phuïc, ñoà aên thöùc uoáng, giöôøng naèm, thuoác men trò beänh. Baáy giôø, Theá Toân im laëng nhaän lôøi thænh cuûa vua Taàn-baø-sa-la. Khi vua thaáy Theá Toân im laëng nhaän lôøi roài, lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, ñaûnh leã saùt chaân, nhieãu quanh ba voøng, lui ñi, trôû veà thaønh La-duyeät, vaøo trong cung. Baáy giôø, vua Taàn-tyø-sa-la ôû nôi vaéng veû, töï nghó: “Ta coù theå cuùng döôøng Nhö Lai vaø Tyø-kheo taêng suoát ñôøi ta, y aùo, ñoà aên thöùc uoáng, giöôøng naèm, ngoïa cuï, thuoác men chöõa beänh. Nhöng cuõng phaûi thöôøng xoùt nhöõng ngöôøi ngheøo heøn kia.” Roài vua Taàn-tyø-sa-la baûo quaàn thaàn: –Hoâm qua, ta töï nghó nhö vaày: “Ta coù theå suoát ñôøi theå cuùng döôøng Nhö Lai vaø Tyø- kheo taêng veà y aùo, ñoà aên thöùc uoáng, giöôøng naèm, ngoïa cuï, thuoác men chöõa beänh. Nhöng cuõng phaûi thöôøng xoùt nhöõng ngöôøi ngheøo heøn. Caùc khanh haõy ñoác suaát nhau, theo thöù töï cuùng döôøng Nhö Lai vaø chö Hieàn thì seõ maõi maõi höôûng phöôùc voâ cuøng.” Baáy giôø, vua nöôùc Ma-kieät cho xaây moät giaûng ñöôøng lôùn tröôùc cung ñieän, roài baøy ra nhöõng ñoà ñöïng thöùc aên. Baáy giôø, Theá Toân ra khoûi nöôùc Xaù-veä, daãn naêm traêm Tyø-kheo, laàn hoài du hoùa nhaân gian, ñeán choã Ca-lan-ñaø trong vöôøn Truùc, thaønh La-duyeät. Khi vua Taàn-tyø-sa-la nghe Theá Toân ñi ñeán trong vöôøn truùc Ca-lan-ñaø lieàn leân xe baûo vuõ ñeán choã ñeán choã Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân roài ngoài qua moät beân, baïch Theá Toân: –Con ôû nôi yeân tónh, lieàn töï nghó nhö vaày: “Nhö hoâm nay, ta coù theå baøy bieän y phuïc, ñoà aên thöùc uoáng, giöôøng naèm, ngoïa cuï, thuoác men chöõa beänh.” Nhöng coøn nghó ñeán nhöõng gia ñình thaáp keùm, lieàn baûo quaàn thaàn: “Caùc vò moãi ngöôøi haõy baøy bieän ñoà aên uoáng ñeå laàn löôït cuùng döôøng Phaät.” Theá naøo, Theá Toân, ñieàu naøy laø neân hay khoâng neân? Theá Toân baûo: –Laønh thay, laønh thay! Ñaïi vöông laøm lôïi ích cho nhieàu ngöôøi, ñaõ vì trôøi ngöôøi maø taïo ruoäng phöôùc.

Taàn-tyø-sa-la . Paøli: Bimbisaøra. 1.

Nguyeân Haùn: Thuûy quaùn ñaàu vöông . 2.

Luùc aáy, vua Taàn-tyø-sa-la baïch Theá Toân: –Cuùi xin Theá Toân ngaøy mai vaøo cung thoï thöïc. Khi vua Taàn-tyø-sa-la thaáy Theá Toân im laëng nhaän lôøi thænh roài, lieàn ñöùng daäy, ñaûnh leã saùt chaân roài lui ñi. Saùng hoâm sau, Theá Toân ñaép y, mang baùt vaøo thaønh, ñeán trong cung vua, ngoài theo thöù lôùp. Luùc aáy, vua cung caáp thöùc aên traêm vò, töï tay san sôùt, vui veû khoâng taùn loaïn. Khi thaáy Theá Toân thoï thöïc ñaõ xong, ñaõ röûa baùt, vua Taàn-tyø-sa-la laáy moät chieác gheá thaáp ñeán ngoài phía tröôùc Phaät. Baáy giôø, Theá Toân tuaàn töï vì vua noùi phaùp vi dieäu, khieán vua sinh taâm hoan hyû. Theá Toân noùi phaùp vi dieäu cho vua vaø quaàn thaàn, noùi caùc ñeà taøi veà veà boá thí, veà trì giôùi, veà sinh Thieân, duïc laø töôûng baát tònh, daâm laø ueá aùc, xuaát yeáu laø an laïc. Khi Theá Toân ñaõ bieát taâm yù caùc chuùng sinh naøy ñaõ khai môû, khoâng coøn hoà nghi nöõa, nhö phaùp maø chö Phaät thöôøng thuyeát, laø Khoå, Taäp, Taän, Ñaïo, baáy giôø Theá Toân cuõng vì hoï maø noùi heát. Hôn saùu möôi ngöôøi töø treân choã ngoài döùt saïch traàn caáu, ñöôïc maét phaùp trong saïch. Baáy giôø, Theá Toân vì vua Taàn-baø-sa-la cuøng caùc nhaân daân maø noùi keä tuïng naøy: Teá töï, löûa treân heát Trong saùch, keä laø nhaát Vua, toân quyù loaøi ngöôøi Caùc soâng, bieån laø nguoàn. Trong sao, traêng saùng nhaát AÙnh saùng, maët trôøi nhaát Treân döôùi vaø boán phöông Trong heát thaûy vaïn vaät, Trôøi vaø ngöôøi theá gian Phaät laø treân taát caû Ai muoán caàu phöôùc kia Haõy neân cuùng döôøng Phaät. Sau khi Phaät noùi baøi keä naøy xong, lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy ra veà. Luùc aáy, nhaân daân trong thaønh La-duyeät tuøy doøng quyù tieän, theo nhaø ít nhieàu maø cuùng döôøng côm cho Phaät vaø Taêng Tyø-kheo. Baáy giôø, Theá Toân ôû khu Ca-lan-ñaø, trong vöôøn Truùc; nhaân daân trong nöôùc khoâng coù ai laø khoâng cuùng döôøng. Khi aáy, trong thaønh La-duyeät, ñeán löôït caùc Phaïm chí cuùng döôøng thöùc aên. Caùc Phaïm chí beøn nhoùm hoïp laïi moät choã, baøn luaän raèng: –Chuùng ta moãi ngöôøi chi ra ba löôïng tieàn vaøng ñeå mua thöùc aên cuùng döôøng. Baáy giôø, trong thaønh La-duyeät coù moät Phaïm chí teân Keâ-ñaàu, raát laø ngheøo thieáu, chæ töï ñuû soáng coøn, khoâng coù tieàn vaøng ñeå goùp, lieàn bò caùc Phaïm chí ñuoåi ra khoûi chuùng. Luùc aáy, Phaïm chí Keâ-ñaàu trôû veà nhaø noùi vôùi vôï oâng: –Naøng neân bieát, hoâm nay ta bò caùc Phaïm chí truïc xuaát, khoâng cho ôû trong chuùng. Vì sao? Vì ta khoâng coù tieàn vaøng. Ngöôøi vôï noùi: –Haõy trôû vaøo trong thaønh naên næ ngöôøi vay nôï, aét seõ ñöôïc. Heïn vôùi chuû nôï, sau baûy ngaøy seõ traû laïi, neáu khoâng traû nôï thì chính toâi vaø vôï seõ chòu laøm toâi tôù. Baáy giôø, Phaïm chí theo lôøi vôï oâng noùi, lieàn vaøo trong thaønh tìm caàu khaép moïi nôi, vaãn khoâng theå ñöôïc. OÂng trôû veà nhaø noùi vôùi vôï:

–Toâi tìm caàu moïi nôi roài maø khoâng theå ñöôïc. Neân nhö theá naøo? Ngöôøi vôï noùi: –Phía Ñoâng thaønh La-duyeät coù ñaïi Tröôûng giaû teân laø Baát-xa-maät-ña-la, nhieàu tieàn laém cuûa, coù theå ñi ñeán ñoù maø caàu vay nôï. Xin cho vay ba löôïng tieàn vaøng, sau baûy ngaøy seõ traû laïi, neáu khoâng traû thì chính toâi vaø vôï seõ chòu laøm toâi tôù. Luùc naøy, Phaïm chí theo lôøi vôï, ñeán noùi vôùi Baát-xa-maät-ña-la vay tieàn vaøng, khoâng quaù baûy ngaøy töï seõ traû

laïi, neáu khoâng traû thì chính toâi vaø vôi seõ chòu laøm toâi tôù. Baát-xa-maät-ña-la lieàn trao cho tieàn vaøng. Phaïm chí Keâ-ñaàu ñem tieàn vaøng naøy veà ñeán choã vôi vaø baûo: –Ñaõ ñöôïc tieàn vaøng. Phaûi laøm gì cho thích hôïp? Ngöôøi vôi noùi: –Haõy ñem soá tieàn naøy noäp cho chuùng. Phaïm chí kia lieàn ñem tieàn vaøng ñeán noäp cho chuùng. Caùc Phaïm chí noùi vôùi Phaïm chí naøy: –Chuùng toâi ñaõ chuaån bò xong, haõy ñem tieàn vaøng naøy veà choã cuõ, khoâng caàn oâng ôû trong chuùng naøy. Phaïm chí kia lieàn trôû veà nhaø, ñem nhaân duyeân naøy noùi laïi cho vôi. Ngöôøi vôi noùi: –Hai chuùng ta cuøng ñeán choã Theá Toân, töi trình baøy heát loøng thaønh. Baáy giôø, Phaïm chí daãn vôi mình ñeán choã Theá Toân, chaøo hoûi roài ngoài qua moät beân. Ngöôøi vôi oâng cuõng ñaûnh leã saùt chaân roài ngoài qua moät beân. Roài Phaïm chí ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Baáy giôø, Theá Toân baûo Phaïm chí: –Nay, oâng haõy vì Nhö Lai vaø Taêng Tyø-kheo maø baøy ñoà aên thöùc uoáng ñaày ñuû. Luùc aáy, Phaïm chí quay laïi baøn kyõ caøng vôùi vôi oâng. Thôøi ngöôøi vôi noùi: –Chæ laøm theo lôøi Phaät daïy, chôù coù phaân vaân. Baáy giôø, Phaïm chí lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy ñeán tröôùc baïch Phaät: –Cuùi xin Theá Toân vaø Taêng Tyø-kheo nhaän lôøi thænh cuûa con. Luùc aáy, Theá Toân im laëng nhaän lôøi thænh cuûa Phaïm chí. Baáy giôø, Thích Ñeà-hoaøn Nhaân ñang chaép tay haàu sau Theá Toân. Theá Toân quay laïi baûo Thích Ñeà-hoaøn Nhaân: –OÂng haõy giuùp Phaïm chí naøy baøy bieän thöùc aên. Thích Ñeà-hoaøn Nhaân baïch: –Thöa vaâng, baïch Theá Toân. Luùc aáy, Tyø-sa-moân Thieân vöông ñöùng caùch Nhö Lai khoâng xa, daãn theo caùc chuùng quyû thaàn khoâng keå xieát, töø xa quaït Theá Toân. Thích Ñeà-hoaøn Nhaân noùi vôùi Tyø-sa-moân Thieân vöông: –OÂng cuõng phaûi theo giuùp Phaïm chí kia baøy bieän thöùc aên naøy. Tyø-sa-moân Thieân vöông ñaùp: –Raát toát, thöa Thieân vöông! Tyø-sa-moân Thieân vöông ñeán choã Phaät, ñaûnh leã saùt chaân, nhieãu Phaät ba voøng, roài töi bieán maát. OÂng hoùa laøm moät ngöôøi, laõnh naêm traêm quyû thaàn, cuøng lo baøy bieän thöùc aên. Luùc aáy, Tyø-sa-moân Thieân vöông ra leänh cho caùc quyû thaàn: “Caùc ngöôi haõy mau ñeán trong röøng chieân-ñaøn ñeå laáy chieân-ñaøn. ÔÛ trong nhaø beáp coù naêm traêm quyû thaàn laøm thöùc aên. Luùc naøy, Thích Ñeà-hoaøn Nhaân baûo Thieân töû Töi Taïi: –Hoâm nay, Tyø-sa-moân Thieân vöông ñaõ döïng nhaø beáp laøm thöùc aên cho Phaät vaø Taêng Tyø-kheo. Nay oâng haõy hoùa ra giaûng ñöôøng cho Phaät vaø Taêng Tyø-kheo ôû trong ñoù thoï thöïc.

Thieân töû Töi Taïi ñaùp: –Vieäc naøy raát toát! Roài Thieân töû Töi Taïi theo lôøi Thích Ñeà-hoaøn Nhaân, caùch thaønh La-duyeät khoâng xa, hoùa laøm giaûng ñöôøng baèng baûy baùu. Baûy baùu ñoù laø vaøng, baïc, thuûy tinh, löu ly, maõ naõo, traân chaâu, xa cöø. Laïi hoùa laøm boán caàu thang baèng vaøng, baïc thuûy tinh, löu ly. Treân caàu thang vaøng thì hoùa ra caây baïc, treân caàu thang baïc thì hoùa ra caây vaøng, reã vaøng, thaân baïc, caønh baïc, laù baïc. Treân caây vaøng thì hoùa ra laù baïc, caønh baïc. Treân caàu thang thuûy tinh thì hoùa ra caây löu ly cuõng ñöôïc trang söùc baèng ñuû thöù khoâng theå noùi heát. Laïi duøng ñuû loaïi chaâu baùu maø loùt beân trong, duøng baûy baùu che leân treân, boán phía ñeàu treo linh vaøng, song

caùc linh naøy ñeàu phaùt ra taùm loaïi aâm thanh. Laïi hoùa ra giöôøng, gheá toát, traûi neäm toát, treo phöôùn, loïng theâu thuøa, hieám coù treân ñôøi. Luùc aáy, hoï duøng chieân-ñaøn ngöu ñaàu ñoát löûa laøm thöùc aên, khieán möôøi hai do-tuaàn caïnh thaønh La-duyeät ñeàu traøn ngaäp höông thôm ôû trong ñoù.Luùc naøy, vua nöôùc Ma-kieät-ñaø baûo caùc quaàn thaàn: –Ta lôùn leân trong thaâm cung töø nhoû, chöa nghe muøi höông naøy. Vì côù gì laïi nghe muøi höông thôm naøy beân caïnh thaønh La-duyeät? Quaàn thaàn taâu: –Ñoù laø ôû trong nhaø naáu aên Phaïm chí Keâ-ñaàu. Maø höông chieân-ñaøn trôøi laø ñieàm laønh öùng hieän. Luùc aáy, vua Taàn-baø-sa-la baûo caùc quaàn thaàn: –Haõy mau chuaån bò xe baûo vuõ. Ta muoán ñi ñeán choã Theá Toân ñeå hoûi thaêm veà vieäc naøy. Caùc quaàn thaàn taâu: –Thöa vaâng, ñaïi vöông! Vua Taàn-baø-sa-la lieàn ñi ñeán choã Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, ñöùng qua moät beân. Baáy giôø, vua thaáy trong beáp naøy coù naêm traêm ngöôøi ñang naáu thöùc aên, beøn hoûi: –Ñaây laø nhöõng ngöôøi naøo ñang naáu thöùc aên vaäy? Caùc quyû thaàn mang hình ngöôøi ñaùp: –Phaïm chí Keâ-ñaàu thænh Phaät vaø chuùng Taêng cuùng döôøng. Luùc aáy, nhaø vua laïi töø xa troâng thaáy giaûng ñöôøng cao roäng lieàn hoûi ngöôøi haàu: –Ñaây laø giaûng ñöôøng do ngöôøi naøo taïo ra? Vì ai taïo ra? Xöa nay chöa töøng coù! Quaàn thaàn ñaùp: –Vieäc naøy chuùng thaàn khoâng roõ! Luùc aáy, vua Taàn-baø-sa-la töï nghó: “Nay ta seõ ñi ñeán choã Theá Toân ñeå hoûi nghóa naøy, vì Phaät Theá Toân khoâng vieäc gì khoâng bieát, khoâng vieäc gì khoâng thaáy.” Luùc naøy, vua Taàn- baø-sa-la nöôùc Ma-kieät ñeán choã Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, ngoài qua moät beân. Baáy giôø, vua Taàn-baø-sa-la baïch Theá Toân: –Tröôùc ñaây khoâng thaáy giaûng ñöôøng cao roäng naøy, hoâm nay laïi thaáy. Xöa nay khoâng thaáy nhaø beáp saét naøy, hoâm nay laïi thaáy. Laøm baèng vaät gì vaø do ai bieán ra? Theá Toân baûo: –Ñaïi vöông neân bieát! Ñoù laø Tyø-sa-moân Thieân vöông döïng leân nhaø beáp vaø Thieân töû Töï Taïi döïng leân giaûng ñöôøng naøy. Luùc aáy, vua nöôùc Ma-kieät ôû treân choã ngoài, khoùc thöông laãn loän, khoâng töï cheá ñöôïc. Theá Toân baûo: –Sao ñaïi vöông laïi thöông khoùc cho ñeán nhö vaäy? Vua Taàn-baø-sa-la baïch Phaät:

–Con khoâng daùm thöông khoùc, chæ nghó ñeán nhaân daân ñôøi sau khoâng thaáy baäc Thaùnh xuaát hieän, ngöôøi trong töông lai tham ñaém cuûa caûi vaät chaát, khoâng coù oai ñöùc, ngay ñeán teân cuûa baùu laï naøy coøn khoâng nghe huoáng gì laø thaáy! Nay nhôø ôn Nhö Lai maø coù söï bieán hoùa kyø laï xuaát hieän ôû ñôøi cho neân con thöông khoùc. Theá Toân baûo: –Ñôøi töông lai, quoác vöông vaø nhaân daân, thaät söï seõ khoâng thaáy söï bieán hoùa naøy! Baáy giôø, Theá Toân lieàn vì quoác vöông maø noùi phaùp, khieán phaùt taâm hoan hyû. Sau khi nghe phaùp xong, vua rôøi choã ngoài ñöùng daäy ra veà. Luùc aáy, Tyø-sa-moân Thieân vöông baûo Phaïm chí Keâ-ñaàu: –OÂng haõy xoøe baøn tay phaûi. Phaïm chí Keâ-ñaàu lieàn xoøe baøn tay phaûi ra. Tyø-sa-moân Thieân vöông trao cho moät thoûi vaøng vaø baûo: –Caàm thoûi vaøng naøy ñaët leân ñaát. Phaïm chí lieàn ñeå noù leân ñaát. Töùc thì noù bieán thaønh traêm ngaøn löôïng vaøng. Tyø-sa- moân Thieân vöông baûo raèng: –OÂng haõy caàm thoûi vaøng naøy vaøo trong thaønh mua caùc loaïi ñoà aên thöùc uoáng mang laïi choán naøy. Theo lôøi daïy Thieân vöông, Phaïm chí lieàn mang vaøng

naøy vaøo thaønh mua ñuû loaïi ñoà aên thöùc uoáng mang veà nhaø beáp. Luùc aáy, Tyø-sa-moân Thieân vöông taém goäi Phaïm chí, cho maëc caùc loaïi y phuïc ñeïp, tay caàm lö höông vaø daïy raèng: “Ñaõ ñeán giôø, nay ñaõ ñuùng giôø, xin Theá Toân chieáu coá.” Baáy giôø, Phaïm chí lieàn vaâng theo lôøi daïy kia, tay böng lö höông maø baïch: –Ñaõ ñeán giôø, cuùi xin chieáu coá. Baáy giôø, Theá Toân ñaõ bieát ñeán giôø, lieàn ñaép y, mang baùt, daãn caùc Tyø-kheo ñeán giaûng ñöôøng, roài ngoài theo thöù lôùp. Chuùng Tyø-kheo-ni cuõng theo thöù töï ngoài. Luùc aáy, Phaïm chí Keâ-ñaàu thaáy ñoà aên thöùc uoáng raát nhieàu nhöng chuùng taêng laïi ít, ñeán tröôùc baïch Theá Toân: –Hoâm nay ñoà aên thöùc uoáng raát nhieàu maø chuùng Taêng laïi ít, khoâng bieát phaûi laøm sao? Theá Toân baûo: –Naøy Phaïm chí, oâng haõy böng lö höông naøy ñeå leân treân ñaøi cao, höôùng veà caùc phía Ñoâng, Taây, Nam, Baéc maø khaán raèng: “Nhöõng vò ñeä töû cuûa Phaät Thích-ca Vaên ñaõ ñöôïc saùu thaàn thoâng, A-la-haùn laäu taän, xin vaân taäp heát ñeán giaûng ñöôøng naøy.” Phaïm chí baïch: –Thöa vaâng, baïch Theá Toân. Baáy giôø, Phaïm chí vaâng theo lôøi Phaät daïy, lieàn leân laàu thænh caùc vò A-la-haùn laäu taän. Luùc ñoù, phöông Ñoâng coù hai möôi moát ngaøn A-la-haùn, töø phöông Ñoâng ñeán giaûng ñöôøng naøy. Caùc phöông Nam, Taây, Baéc moãi phöông cuõng ñeàu coù hai möôi moát ngaøn vò A-la-haùn ñeán giaûng ñöôøng naøy. Luùc naøy, treân giaûng ñöôøng coù taùm vaïn boán ngaøn A-la-haùn taäp hoïp ôû moät choã. Luùc aáy, vua Taàn-baø-sa-la daãn caùc quaàn thaàn ñeán choã Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân vaø leã Taêng Tyø-kheo. Sau khi Phaïm chí Keâ-ñaàu thaáy chuùng Taêng roài, vui möøng hôùn hôû khoâng töï kieàm cheá ñöôïc, doïn ñoà aên thöùc uoáng cuùng döôøng Phaät vaø taêng Tyø-kheo, töï tay san sôùt, hoan hyû khoâng taùn loaïn. Nhöng thöùc aên vaãn coøn dö. Luùc aáy, Phaïm chí Keâ-ñaàu leân tröôùc baïch Phaät: –Hoâm nay con ñaõ cuùng döôøng Phaät vaø Taêng Tyø-kheo, nhöng thöùc aên hieän vaãn coøn

dö! Theá Toân baûo: –Nay oâng coù theå thænh Phaät vaø Taêng Tyø-kheo cuùng döôøng baûy ngaøy. Phaïm chí ñaùp: –Thöa vaâng, baïch Cuø-ñaøm. Luùc aáy, Phaïm chí Keâ-ñaàu lieàn quyø tröôùc Theá Toân baïch: –Nay con thænh Phaät vaø taêng Tyø-kheo cuùng döôøng trong baûy ngaøy. Con seõ cung caáp y phuïc, ñoà aên thöùc uoáng, giöôøng naèm, ngoïa cuï, thuoác men chöõa beänh. Baáy giôø, Theá Toân im laëng nhaän lôøi. Luùc aáy, trong ñaïi chuùng coù Tyø-kheo-ni teân laø Xaù-cöu-lôïi3. Tyø-kheo-ni baïch Theá Toân: –Nay trong taâm con töï nghó: “Coù vò ñeä töû Phaät Thích-ca Vaên, A-la-haùn laäu taän naøo chöa vaân taäp ñeán ñaây khoâng?” Con ñaõ duøng Thieân nhaõn quan saùt boán phöông nhöng khoâng thaáy ai khoâng ñeán. Nay trong ñaïi hoäi naøy toaøn laø A-la-haùn taäp hoïp. Theá Toân baûo: –Ñuùng vaäy, Xaù-cöu-lôïi, nhö lôøi coâ noùi, ñaïi hoäi naøy toaøn laø caùc vò Chaân nhaân Ñoâng, Taây, Nam, Baéc khoâng ai khoâng vaân taäp. Vì nhaân duyeân naøy, baáy giôø Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Caùc oâng coù thaáy Tyø-kheo-ni naøo Thieân nhaõn thaáy suoát trong haøng Tyø-kheo-ni nhö Tyø-kheo-ni naøy hay khoâng? Caùc Tyø-kheo ñaùp: –Khoâng thaáy, baïch Theá Toân! Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Ñeä töû coù Thieân nhaõn baäc nhaát trong haøng Thanh vaên, chính laø Tyø-kheo-ni Xaù-cöu- lôïi. Luùc naøy, Phaïm chí Keâ-ñaàu trong baûy ngaøy cuùng döôøng Thaùnh

chuùng y phuïc, ñoà aên thöùc uoáng, giöôøng naèm, ngoïa cuï, thuoác men trò beänh. Laïi duøng höông hoa raûi leân Nhö Lai. Khi aáy hoa aáy ôû giöõa hö khoâng keát thaønh moät caùi ñaøi löôùi chaâu4 baûy baùu. Phaïm chí khi thaáy ñaøi löôùi chaâu, heát söùc vui möøng khoâng töï kieàm cheá ñöôïc, ñeán tröôùc baïch Phaät: –Cuùi xin Ñöùc Theá Toân cho pheùp con ñöôïc theo ñaïo laøm Sa-moân. Baáy giôø, Phaïm chí Keâ-ñaàu lieàn ñöôïc haønh ñaïo. Khi ñaõ ñöôïc haønh ñaïo, caùc caên tòch tónh, töï tu luyeän chí mình, tröø boû nguû nghæ. Neáu maét thaáy saéc cuõng khoâng khôûi nieäm töôûng, nhaõn caên oâng cuõng khoâng töôûng aùc hay theo ñuoåi caùc nieäm, maø hoä trì nhaõn caên. Hoaëc tai nghe tieáng, muõi ngöûi muøi, löôõi bieát vò, thaân bieát trôn laùng, khoâng khôûi töôûng trôn laùng, yù bieát phaùp cuõng vaäy. Roài oâng dieät tröø naêm caùi che laáp taâm ngöôøi, khieán ngöôøi khoâng trí tueä. Cuõng khoâng yù saùt haïi, maø tònh taâm mình, khoâng gieát, khoâng nieäm gieát, khoâng daïy ngöôøi gieát, tay khoâng caàm dao gaäy, khôûi taâm nhaân töø höôùng veà heát thaûy chuùng sinh. Tröø boû vieäc khoâng cho maø laáy, khoâng khôûi taâm troäm caép, giöõ yù mình saïch, thöôøng coù taâm boá thí ñoái taát caû chuùng sinh, khieán cho hoï khoâng troäm caép. Töï mình khoâng daâm daät, cuõng laïi daïy ngöôøi khieán khoâng daâm daät, thöôøng tu phaïm haïnh, trong saïch khoâng coù veát dô, ôû trong phaïm haïnh maø thanh tònh taâm mình. Töï mình khoâng voïng ngöõ, cuõng khoâng daïy ngöôøi voïng ngöõ, thöôøng nghó chí thaønh, khoâng coù doái traù löøa gaït ngöôøi ñôøi, ôû trong ñoù maø tònh taâm mình. Laïi khoâng coù noùi

Xaù-cöu-lôïi . Treân kia, kinh soá 1 phaåm 5, phieân aâm: Xa-caâu-leâ. Paøli: Sakulaø. 3.

Giao loä ñaøi . 4.

hai löôõi, khoâng daïy ngöôøi khieán noùi hai löôõi, neáu nghe lôøi hoûi nôi naøy khoâng truyeàn ñeán nôi kia, hoaëc nghe lôøi nôi kia khoâng truyeàn ñeán nôi naøy, ôû trong ñoù maø tònh yù mình. AÊn uoáng bieát ñuû, khoâng tham ñaém muøi vò, khoâng ñaém saéc maøu töôi toát, khoâng ham maäp traéng, chæ muoán giöõ thaân hình khieán toaøn taùnh maïng, muoán tröø caûm thoï5 cuõ, khieán caûm thoï môùi khoâng sinh, tu haønh ñaéc ñaïo, maõi an truù trong ñaát voâ vi. Gioáng nhö coù ngöôøi nam, hay nöõ duøng cao môõ boâi leân muït gheû, chæ vì muoán tröø khoûi beänh. ÔÛ ñaây cuõng nhö vaäy, sôû dó aên uoáng bieát ñuû laø muoán cho caûm thoï cuõ ñöôïc tröø, caûm thoï môùi khoâng sinh. Vò aáy sau ñoù laïi haønh ñaïo6 töø saùng sôùm, khoâng maát thôøi tieát, khoâng maát haønh ba möôi baûy ñaïo phaåm. Khi ngoài, hoaëc ñi, tröø boû thuøy mieân caùi. Ñaàu ñeâm, hoaëc ngoài hoaëc naèm, tröø boû thuøy mieân caùi. Nöûa ñeâm, naèm nghieâng hoâng phaûi chaám ñaát, hai chaân choàng leân nhau, buoäc nieäm nôi aùnh saùng. Cuoái ñeâm vò aáy hoaëc ngoài, hoaëc ñi kinh haønh maø tònh yù mình. Sau khi aên uoáng bieát ñuû, kinh haønh khoâng maát thôøi gian, tröø boû duïc, töôûng baát tònh, khoâng caùc aùc haønh, vaøo Sô thieàn7 coù giaùc, coù quaùn, ñònh chæ nieäm8, coù hyû vaø hoan laïc. Vaøo Nhò thieàn9. Khoâng coù laïc10. Hoä vaø nieäm thanh tònh11, töï bieát thaân coù laïc, ñieàu maø chö Hieàn mong caàu laø hoä12, nieäm thanh tònh maø vaøo Tam

thieàn13. Khoå laïc kia ñaõ dieät, khoâng coøn öu14, khoâng khoå khoâng laïc, hoä vaø nieäm thanh tònh15, vaøo Töù thieàn. Vôùi taâm Tam-muoäi16, thanh tònh khoâng tyø veát, cuõng ñaït ñöôïc Voâ sôû uùy; laïi ñaït ñöôïc Tam-muoäi, vò aáy töï nhôù laïi vieäc voâ soá ñôøi. Vò aáy nhôù laïi vieäc quaù khöù hoaëc moät ñôøi, hai ñôøi, ba ñôøi, boán ñôøi, naêm ñôøi, möôøi ñôøi, hai möôi ñôøi, ba möôi ñôøi, boán möôi ñôøi, naêm möôi ñôøi, traêm ñôøi, ngaøn ñôøi, vaïn ñôøi, haøng ngaøn vaïn ñôøi, thaønh kieáp baïi kieáp, kieáp cuûa thaønh baïi: Ta töøng sinh choã kia, hoï aáy, teân aáy, aên thöùc aên nhö vaäy, höôûng khoå vui nhö vaäy, tuoåi thoï daøi ngaén, cheát ôû kia, sinh ôû ñaây; cheát ôû ñaây, sinh ôû kia, nhaân duyeân goác ngoïn taát caû ñeàu bieát. Laïi vôùi taâm Tam-muoäi thanh tònh khoâng tyø veát, ñaït ñöôïc Voâ sôû uùy, vò aáy quaùn söï soáng cheát cuûa caùc loaïi chuùng sinh. Vò aáy laïi duøng Thieân nhaõn quaùn saùt caùc loaïi chuùng sinh, ngöôøi sinh, ngöôøi cheát, ñöôøng laønh, ñöôøng döõ, saéc laønh, saéc döõ, hoaëc toát, hoaëc xaáu tuøy haønh nghieäp ñaõ gieo; taát caû ñeàu bieát. Hoaëc coù chuùng sinh vôùi thaân mieäng yù taïo aùc, phæ baùng Hieàn thaùnh, taïo goác nghieäp taø, thaân hoaïi maïng chuùng sinh vaøo ñòa nguïc. Hoaëc laïi coù chuùng sinh vôùi thaân mieäng yù haønh thieän, khoâng phæ baùng Hieàn thaùnh, thaân hoaïi maïng chuùng sinh vaøo coõi trôøi, ñöôøng laønh.

5.

Xem cht. kinh soá 6 phaåm 21 treân.

Haønh ñaïo ; ñaây neân hieåu laø kinh haønh. Xem kinh soá 6 phaåm 21 treân, vaø ñoaïn tieáp theo döôùi.

6.

7. Löu yù ñeå baûn cheùp nhieàu ñaûo cuù so vôùi bình thöôøng, daãn ñeán ngaét töø nhaàm laãn, do ñoù laãn loän giöõa caùc thieàn. Xem treân, kinh soá 1 phaåm 17. Neân ñoïc laø: Töùc nieäm yû hoan laïc ; ñöôïc hieåu laø coù hyû vaø do vieãn ly (ly sinh hyû laïc). Löu yù 8.

ngaét töø trong moät soá taû baûn. Paøli: Vivekaö ptisukha.

9.

Ñoaïn naøy ñeå baûn cheùp soùt chi tieát Nhò thieàn. Ñeå boå tuùc, xem kinh soá 1 phaåm 17.

10.

Cuïm töø naøy khoâng lieân heä thieàn naøo caû. Ñeå baûn cheùp nhaàm.

11.

Hoä nieäm thanh tònh, töùc xaû vaø nieäm thanh tònh. Nhöng ñeå baûn cheùp nhaàm, vì ñaây laø traïng thaùi thieàn thöù tö.

12.

Neân hieåu: Ñieàu maø caùc Thaùnh noùi (hay mong caàu) laø xaû. Löu yù ngaét töø.

13.

Neân hieåu: Vò aáy an truùc laïc, coù chaùnh nieäm, nhaäp Tam thieàn.

14.

Ñeå baûn cheùp thieáu: Khoâng coøn öu hyû.
Hoä nieäm thanh tònh , töùc xaû nieäm thanh tònh, traïng thaùi töø Töù thieàn trôû leân.
15.
16. Töùc vôùi taâm ñaõ ñònh tónh nhö treân.

Vò aáy laïi duøng Thieân nhaõn thanh tònh quaùn saùt caùc loaøi chuùng sinh hoaëc ñeïp, hoaëc xaáu, ñöôøng laønh, ñöôøng döõ, saéc laønh, saéc döõ; taát caû ñeàu bieát, ñöôïc Voâ sôû uùy. Laïi vaän duïng taâm laäu taän, sau ñoù quaùn saùt khoå naøy, nhö thaät bieát raèng ñaây laø Khoå, ñaây laø Khoå taäp, ñaây laø Khoå dieät vaø ñaây laø Khoå xuaát yeáu. Sau khi vò aáy quaùn saùt nhö vaäy roài, taâm giaûi thoaùt khoûi duïc laäu, höõu laäu vaø voâ minh laäu. Ñaõ ñöôïc giaûi thoaùt, lieàn ñöôïc trí giaûi thoaùt, nhö thaät bieát raèng: “Sinh töû ñaõ döùt, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sinh nöõa, phaûi bieát nhö thaät.” Luùc aáy, Phaïm chí Keâ-ñaàu thaønh A-la- haùn. Toân giaû Keâ-ñaàu sau khi nghe nhöõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 6

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Theá gian coù naêm söï toái ö khoâng theå ñöôïc17. Sao goïi laø naêm? 1. Vaät phaûi maát maø muoán cho khoâng maát, ñoù laø khoâng theå ñöôïc. 2. Phaùp dieät taän maø muoán cho khoâng dieät taän, ñoù laø khoâng theå ñöôïc. 3. Phaùp giaø maø muoán cho khoâng giaø, ñoù laø khoâng theå ñöôïc. 4. Phaùp beänh maø muoán cho khoâng beänh, ñoù laø khoâng theå ñöôïc. 5. Phaùp cheát maø muoán cho khoâng cheát, ñoù laø khoâng theå ñöôïc. Naøy caùc Tyø-kheo, ñoù laø naêm vieäc toái ö khoâng theå ñöôïc. Duø Nhö Lai xuaát theá hay Nhö Lai khoâng xuaát theá, phaùp giôùi vaãn haèng truï nhö vaäy, maø nhöõng tieáng sinh, giaø, beänh, cheát, vaãn khoâng coù muïc naùt, khoâng bò dieät maát. Caùi gì sinh ra, caùi gì cheát ñi, ñeàu quay veà goác. Naøy caùc Tyø-kheo, ñoù goïi laø coù naêm söï naøy khoù ñöôïc. Haõy tìm caàu phöông tieän tu haønh naêm caên. Sao goïi laø naêm? Ñoù laø Tín caên, Tinh taán caên, Nieäm caên, Ñònh caên, Tueä caên. Ñoù goïi laø, Tyø-kheo, haønh naêm caên naøy roài lieàn thaønh Tu-ñaø-hoaøn, Gia gia, Nhaát chuûng18, leân nöõa thaønh Tö-ñaø-haøm, chuyeån leân nöõa dieät naêm keát söû thaønh A-na-haøm ôû treân kia maø nhaäp Nieát-baøn chöù khoâng trôû laïi ñôøi naøy nöõa, chuyeån leân nöõa höõu laäu dieät taän thaønh voâ laäu, taâm giaûi thoaùt, trí tueä giaûi thoaùt, töï thaân taùc chöùng, töï du hyù, bieát nhö thaät raèng khoâng coøn thoï thai nöõa. Haõy tìm caàu phöông tieän tröø boû naêm söï tröôùc, sau ñoù tu naêm caên. Caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 7

17. Tham chieáu Paøli. A V 48 Alabbhanìyaæhaønasutta (R. iii. 54): Paócimaøni alabbhanìyaøni æhaønaøni, naêm söï kieän khoâng theå ñaït ñöôïc. Xem kinh soá 7 phaåm 32. 18. Caùc quaû vò Thaùnh thuoäc Tu-ñaø-hoaøn, xem kinh soá 7 phaåm 28 treân.

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: –Coù naêm haïng ngöôøi khoâng theå chöõa trò. Sao goïi laø naêm? 1. Ngöôøi dua nònh khoâng theå chöõa trò. 2. Ngöôøi gian taø khoâng theå chöõa trò. 3. Ngöôøi aùc khaåu khoâng theå chöõa trò. 4. Ngöôøi ganh gheùt khoâng theå chöõa trò. 5. Ngöôøi khoâng baùo ñaùp khoâng theå chöõa trò. Naøy Tyø-kheo, ñoù goïi laø coù naêm haïng ngöôøi naøy khoâng theå chöõa trò. Baáy giôø, Theá Toân lieàn noùi keä naøy: Ngöôøi gian taø, aùc khaåu Ganh gheùt, khoâng baùo ñaùp Ngöôøi naøy khoâng theå chöõa Bò ngöôøi trí boû rôi. Cho neân, caùc Tyø-kheo, thöôøng xuyeân haõy hoïc yù chaùnh, tröø boû ganh gheùt, tu taäp oai nghi, noùi naêng nhö phaùp, phaûi bieát baùo ñaùp, bieát aân nuoâi döôõng kia, aân nhoû coøn khoâng queân huoáng gì aân lôùn. Chôù oâm loøng tham lam boûn seûn, cuõng khoâng töï khen mình, cuõng khoâng khinh cheâ ngöôøi. Caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhuõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 8

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Theá Toân baûo caùc Tyø-kheo: –Xöa kia, Thích Ñeà-hoaøn Nhaân baûo trôøi Tam thaäp tam raèng: “Khi caùc vò ñaùnh nhau vôùi A-tu-luaân, neáu A-tu-luaân thua, chö Thieân thaéng, caùc vò haõy baét A-tu-luaân Tyø-ma-chaát-ña-la19 troùi naêm choã roài daãn ñeán ñaây.” Luùc aáy, A-tu-luaân Tyø-ma-chaát-ña-la laïi baûo vôùi caùc A-tu-luaân raèng: “Hoâm nay caùc khanh ñaùnh nhau vôùi chö Thieân, neáu thaéng, haõy baét Thích Ñeà-hoaøn Nhaân troùi laïi ñöa ñeán ñaây.” Tyø-kheo neân bieát, luùc aáy, hai beân ñaùnh nhau, chö Thieân thaéng, A-tu-luaân thua. Baáy giôø, trôøi Tam thaäp tam baét troùi vua A-tu-luaân Tyø-ma-chaát-ña-la ñem ñeán choã Thích Ñeà- hoaøn Nhaân, ñaët ôû ngoaøi trung moân. Khi xem xeùt mình bò troùi naêm choã, vua A-tu-luaân töï nghó: “Phaùp chö Thieân laø chaùnh20. Haønh vi cuûa A-tu-luaân laø phi phaùp. Nay ta khoâng thích A-tu-luaân, maø seõ ôû taïi cung chö Thieân naøy.” Khi aáy, do suy nghó raèng: “Phaùp chö Thieân laø chaùnh. Haønh vi cuûa A-tu-luaân laø phi phaùp. Ta muoán ôû choán naøy.” Vöøa nghó nhö vaäy, töùc thì vua A-tu-luaân Tyø-ma-chaát-ña-la lieàn caûm thaáy thaân khoâng coøn bò troùi, nguõ duïc töï vui thích. Neáu vua A-tu-luaân Tyø-ma-chaát-ña-la nghó nhö vaày, raèng: “Chö Thieân laø phi phaùp,

Tyø-ma-chaát-ña-la . Paøli: Vepacitti (Skt. Vemacitra, Mahaøvyutpatti 172, 3393) 19.

Ñeå baûn: Chænh . TNM: Chaùnh. 20.

phaùp A-tu-luaân laø chaùnh. Ta khoâng caàn trôøi Tam thaäp tam naøy. Ta muoán trôû veà cung A-tu- luaân.” Töùc thì, thaân vua A-tu-luaân bò troùi naêm choã, nguõ duïc vui thích töï nhieân bieán maát. Tyø-kheo neân bieát, khoâng coù söï troùi buoäc naøo chaët hôn ñaây. Nhöng ñoái vôùi ñaây, söï troùi buoäc cuûa ma coøn chaët hôn. Neáu khôûi keát söû, laø bò ma troùi buoäc. Dao ñoäng, bò ma troùi buoäc. Baát ñoäng, khoâng bò ma troùi buoäc. Cho neân, caùc Tyø-kheo, haõy tìm caàu phöông tieän khieán taâm khoâng bò troùi buoäc, neân thích nôi nhaøn tónh. Vì sao? Vì caùc keát söû naøy laø caûnh giôùi cuûa ma. Neáu coù Tyø-kheo naøo ôû caûnh giôùi ma thì quyeát khoâng theå thoaùt sinh, giaø, beänh, cheát, khoâng thoaùt saàu öu khoå naõo. Nay Ta noùi veà söï döùt khoå naøy. Neáu Tyø-kheo taâm khoâng dao ñoäng, khoâng dính keát söû, lieàn thoaùt sinh, giaø, beänh, cheát, saàu lo, khoå naõo. Nay Ta noùi veà söï döùt khoå naøy. Cho neân, naøy caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy: “Khoâng coù keát söû, vöôït ra khoûi coõi ma.” Caùc Tyø-kheo, haõy hoïc ñieàu naøy nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe nhöõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 9

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Toân giaû A-nan ñi ñeán choã Phaät, ñaûnh leã saùt chaân, ñöùng qua moät beân, roài baïch Theá Toân: –Phaøm noùi laø taän thì nhöõng phaùp gì goïi laø taän? Theá Toân baûo: –A-nan, saéc do nhaân duyeân voâ vi maø coù teân naøy. Voâ duïc, voâ vi, goïi laø phaùp dieät taän. Phaùp aáy bò dieät taän, ñöôïc goïi laø dieät taän. Thoï, töôûng, haønh, thöùc, voâ vi, voâ taùc, ñeàu laø phaùp dieät taän, voâ duïc, voâ nhieãm oâ. Phaùp aáy bò dieät taän neân goïi laø dieät taän. A-nan neân bieát, naêm thaïnh aám voâ duïc, voâ taùc, laø phaùp dieät taän. Phaùp aáy bò dieät taän neân goïi laø dieät taän. Naêm thaïnh aám naøy vónh vieãn ñaõ dieät taän, khoâng sinh trôû laïi nöõa neân goïi laø dieät taän. Caùc Tyø-kheo sau khi A-nan nghe nhöõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 10

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû trong vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø, Phaïm chí Sinh Laäu ñeán choã Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, roài ngoài qua moät beân. Phaïm chí Sinh Laäu baïch Ñöùc Theá Toân: –Theá naøo, Cuø-ñaøm, coù nhaân duyeân gì, coù haønh vi naøo ñôøi tröôùc khieán cho loaøi ngöôøi naøy coù taän, coù dieät, coù giaûm thieåu? Xöa laø thaønh quaùch, hoâm nay ñaõ hoaïi vong. Xöa coù ngöôøi daân, hoâm nay baõi hoang? Theá Toân baûo: –Phaïm chí neân bieát, do nhöõng haønh ñoäng cuûa nhaân daân naøy phi phaùp neân khieán xöa coù thaønh quaùch hoâm nay bò ma dieät, xöa coù ngöôøi daân hoâm nay baõi hoang, ñeàu do daân soáng xan tham troùi buoäc, quen haønh aùi duïc ñöa ñeán, khieán cho möa gioù khoâng ñuùng thôøi, gieo troàng haït maàm khoâng phaùt trieån. Luùc ñoù nhaân daân cheát ñaày ñöôøng. Phaïm chí neân bieát, do nhaân duyeân

naøy neân ñaát nöôùc bò huûy hoaïi, nhaân daân khoâng ñoâng ñuùc. Laïi nöõa, Phaïm chí, vieäc laøm cuûa nhaân daân laø phi phaùp gaây neân saám, seùt, chôùp giaät töï nhieân; trôøi giaùng möa ñaù phaù hoaïi muøa maøng. Baáy giôø, ngöôøi daân cheát khoù keå xieát. Laïi nöõa, Phaïm chí, nhöõng vieäc laøm cuûa ngöôøi daân phi phaùp, ñaáu tranh laãn nhau, hoaëc duøng naém tay ñaám nhau, hoaëc gaïch ñaù neùm nhau, moïi ngöôøi töï taùn maïng mình. Laïi nöõa, Phaïm chí, ngöôøi daân aáy ñaõ ñaùnh nhau neân choã ôû mình khoâng yeân, quoác chuû khoâng an ninh. Hoï khôûi binh chuùng coâng phaït laãn nhau, daãn ñeán nghieàu ngöôøi cheát khoù taû. hoaëc coù ngöôøi bò ñao, hoaëc coù ngöôøi bò teân baén cheát. Nhö vaäy, naøy Phaïm chí, do nhöõng nhaân duyeân naøy, khieán daân giaûm bôùt, khoâng ñoâng ñuùc laïi ñöôïc. Laïi nöõa, Phaïm chí, vì nhöõng vieäc laøm cuûa ngöôøi daân laø phi phaùp, neân khieán thaàn kì khoâng giuùp cho ñöôïc thuaän tieän, hoaëc gaëp khoán aùch taät beänh naèm lieät giöôøng, ngöôøi töø khoûi thì ít, ngöôøi dòch cheát thì nhieàu. Naøy Phaïm chí, ñoù goïi laø vì nhaân duyeân naøy khieán

daân giaûm thieåu, khoâng coøn ñoâng ñaûo nöõa. Baáy giôø, Phaïm chí Sinh Laäu baïch Theá Toân: –Nhöõng gì Cuø-ñaøm noùi thaät laø hay thay, khi noùi veà yù nghóa giaûm thieåu cuûa ngöôøi xöa naøy. Ñuùng nhö lôøi Nhö Lai daïy, xöa coù thaønh quaùch, hoâm nay ñaõ ma dieät, xöa coù nhaân daân, nay laø baõi hoang. Vì sao? Vì coù phi phaùp, lieàn sinh tham lam, ganh gheùt. Vì sinh tham lam, ganh gheùt neân sinh nghieäp taø. Vì nghieäp taø neân trôøi möa khoâng ñuùng thôøi, nguõ coác khoâng chín, nhaân daân khoâng maïnh, cho neân khieán phi phaùp löu haønh, trôøi giaùng tai bieán baïi hoaïi maàm sinh. Vì hoï haønh phi phaùp, ham ñaém tham lam, ganh gheùt. Baáy giôø, quoác chuû khoâng an ninh, hoï daáy binh chuùng coâng phaït laãn nhau, ngöôøi cheát khoâng theå keå, neân khieán ñaát nöôùc hoang taøn, nhaân daân ly taùn. Nhöõng gì Theá Toân noùi hoâm nay thaät laø hay thay! Do phi phaùp neân ñöa ñeán tai hoïa naøy. Giaû söû bò ngöôøi khaùc baét vaø bò gieát cheát. Ñoù laø do phi phaùp neân sinh taâm troäm caép. Ñaõ sinh troäm caép, sau ñoù bò vua gieát. Vì sinh taø nghieäp neân bò phi nhaân chi phoái. Vì nhaân duyeân naøy neân maïng chung, nhaân daân giaûm thieåu, neân khieán khoâng coù thaønh quaùch ñeå cö truù. Thöa Cuø-ñaøm, nhöõng gì Ngaøi noùi hoâm nay laø quaù nhieàu. Gioáng nhö ngöôøi guø ñöôïc thaúng, ngöôøi muø ñöôïc ñoâi maét, trong toái ñöôïc saùng, ngöôøi khoâng coù maét laøm cho coù ñoâi maét. Nay, Sa-moân Cuø-ñaøm ñaõ duøng voâ soá phöông tieän ñeå thuyeát phaùp. Nay toâi laïi xin töï quy y Phaät, Phaùp, Taêng, xin cho pheùp laøm Öu-baø-taéc, suoát ñôøi khoâng daùm saùt sinh nöõa. Neáu Sa-moân Cuø-ñaøm thaáy con côõi voi, côõi ngöïa thì ñoù con do söï cung kính. Vì sao? Vì con ñöôïc caùc vò vua nhö Ba-tö-naëc, vua Taàn-tyø-sa-la, vua Öu-ñieàn, vua AÙc Sinh, vua Öu-ñaø- dieân ban cho phöôùc thoï phaïm21. Con sôï maát caùi ñöùc naøy. Neáu luùc con baøy vai phaûi, cuùi xin Theá Toân nhaän con leã baùi. Neáu luùc con ñi boä maø thaáy Cuø-ñaøm ñeán, con seõ côûi boû giaøy, cuùi xin Theá Toân nhaän con leã baùi. Baáy giôø, Theá Toân gaät ñaàu chaáp nhaän. Luùc naøy, Phaïm chí Sinh Laäu vui möøng hôùn hôû, khoâng töï kieàm cheá ñöôïc, ñeán tröôùc baïch vôùi Phaät: –Nay con laïi xin töï quy y Sa-moân Cuø-ñaøm, cuùi xin Theá Toân cho pheùp con laøm Öu-

baø-taéc. Baáy giôø, Theá Toân lieàn vì oâng noùi phaùp, khieán phaùt taâm hoan hyû. Phaïm chí sau khi nghe phaùp xong, töø choã ngoài ñöùng daäy ra ñi. Phaïm chí Sinh Laäu sau khi nghe nhöõng gì Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

Thoï phaïm chi phöôùc ; dòch nghóa ñen, töø gaàn Paøli: Brahmadeyya: taëng phaåm cuûa Phaïm thieân, 21.

chæ aân töù hay phong aáp maø vua chuùa ban cho.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.